

Etičke teorije u reformi sistema zdravstvene zaštite

Aleksandra Jović-Vraneš

TEORIJE ETIKE

- Utilitarizam
- Liberalizam
- Komunitarizam

UTILITARIZAM

Najveće dobro najvećeg broja ljudi

- Jeremy Bentham
- Političku odluku treba procenjivati na osnovu njenih posledica
- Fokus na ishodima

UTILITARIZAM

- **Subjektivni utilitarizam**
Subjekat: ljudi odlučuju o svojoj dobrobiti
- **Objektivni utilitarizam**
Objekat: stručnjaci smišljaju indeks da procene dobrobit

Subjektivni utilitarizam

- Lični izbor
- Ne-hijerarhijski koncept
- Korisnici (potrošači) su aktivni i upoznati sa uslugama koje se nude, a tržište konkurentno
- Vrš decentralizaciju procesa evaluacije
- Analiza troškova i dobiti

Objektivni utilitarizam

- Procena na osnovu svih ishoda
- Indeksi

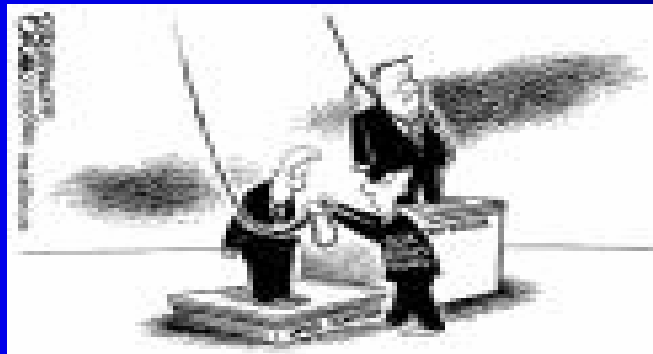
DALY – godine života korigovane u odnosu na nesposobnost,

QUALY – godine života popravljene u odnosu na kvalitet

Problemi utilitarnog principa

- Da li korist postoji?
- Da li postoji jedan pravilan način da se proceni dobrostanje?
- Da li zaista možemo da žrtvujemo jedne zbog drugih?

LIBERALIZAM

Poštovanje prava pojedinca da izabere svoj sopstveni životni plan

- Immanuel Kant
- Odgovornost društva da ljudima da odgovarajuću polaznu osnovu

- **Libertanizam:**
Ostaviti na miru negativna prava

- **Egalitarni liberalizam:**
Pozitivna prava kao preduslov za
efektan izbor

Problemi kod liberalizma

- Kako da znamo ko ima koja prava?
- Kako možemo da ih preraspodeljujemo?
- Šta da radimo kada prava dođu u konflikt?

KOMUNITARIZAM

Društva treba da nagnaju svoje članove da iskažu dobar karakter da bi stvorili dobra društvo

- Fokusira se na prirodu i karakter zajednice
- Jedinica za analizu nije pojedinac već društvo

- **Relativni komunitarizam**

Svako društvo za sebe definiše dobar karakter

- **Univerzalni komunitarizam**

Postoji jedna istinita definicija dobrog karaktera

Problemi sa komunitarizmom

- Kako da znamo koje su granice zajednice?
- Koliko toga zajednice mogu da učine da suzbiju neslaganja?
- Šta se dešava kada se ljudi sa suprotstavljenim vizijama sretnu?

